

היטל השבחה הוא החסם הראשי שעוצר כיום את הגגות הסולאריים בישראל!

- מאז שנת 2008 מקדמים משרד האנרגיה ורשות החשמל הקמה של גגות סולאריים ואולם רק כ-12 אלף גגות סולאריים הוקמו - שבריר מהפוטנציאל לייצור חשמל סולארי על גגות;
- אנרגיה סולארית על גגות מפחיתה את הזיהום מתחנות הכח, מפחיתה פליטות גזי חממה, חוסכת הולכת חשמל מתחנות הכח אל המבנים וחוסכת שימוש בקרקע;
- מרבית הוועדות המקומיות בישראל מעולם לא גבו היטלי השבחה ורק קומץ ניצלו את התחום וגבו היטלים שבסופו של יום הגיעו מכיס צרכני החשמל – מהכיס שלנו (בניגוד לכוונת רשות החשמל);
- התחום הסולארי עובר בימים אלו מהפכה של ממש בישראל ובעולם. החל מ-2013 זול יותר לייצר לעצמך את החשמל מאשר לרכוש חשמל מהרשת – זאת כתוצאה מירידת עלויות הפנלים בעיקר;

היטל השבחה וגגות סולאריים

חלק קטן מהוועדות המקומיות גבו בעבר היטלי השבחה (כיום ידוע רק על ירושלים, אשדוד וקריית מלאכי) זאת מתוקף אישור תכנית מתאר ארצית למתקנים סולאריים בשנת 2011 (תמ"א 10/ד/10) שקבעה שעל כל גג שנבנה כדין ניתן להתקין מתקן סולארי;

מטרת ההיטל היא כיסוי הוצאות הוועדה המקומית שעוסקת בתכנון ופיתוח וברכישת מקרקעין לצורכי ציבור. הרציונל הוא כי כאשר מקרקעין הושבחו, לדוגמא ע"י תוספת זכויות בניה להרחבת שכונה, יש צרכים חדשים של תכנון תשתיות (כגון תחבורה, ביוב וכיוצ"ב) ויש תקציב המאפשר לוועדה לפעול;

היטל השבחה (בגובה 50% מההשבחה) נגבה מתוקף חוק ומועבר לקופת הוועדות המקומיות לצרכיה (קופה סגורה) יש אפשרות להעביר חלק קטן של 10% לקופת הרשות המקומית;

מטרת היטל השבחה כלל אינה קשורה לפנלים הסולאריים שמקרים גגות קיימים ואינם גורמים לכל שינוי בתשתית ולא יוצרים כל צורך תכנוני ייחודי. **מדובר במתקנים סטטיים שמכסים גגות שוממים;**

את היטל השבחה מחויבת הוועדה המקומית לגבות גם ממי שבכלל לא תכנן להקים ולא רוצה להקים גג סולארי. ההיטל נגבה בעת מכר המקרקעין גם אם אין באתר גג סולארי. גביית היטל לגג סולארי שלא קם תצור אבסורד רבתי;

ללא הסדרות הרשות כלל לא ניתן להקים גג סולארי ואין "השבחה" ולכן ההשבחה כלל לא נוצרת כתוצאה מאישור תכנית מתאר אלא היא שילוב של תכנית והסדרה/מכסה בתוקף של רשות החשמל;

דרישת ההיטל יוצרת בירוקרטיה ממושכת והוצאות התמודדות עם ההיטל (ערר שמחייב עו"ד, שמאי מקרקעין להתמודדות עם השומה וחודשים רבים שעוברים). ההיטל עצמו מפחית את כלכליות הגג הסולארי, יוצר חוסר וודאות ומבריח בפועל צרכני חשמל מהתחום.